

HET CENTRALE WOORD VAN HET WESLEYANISME

“LIEFDE”

Schriftgedeelte: **1 Corithe 13**

Inleiding

De Griekse taal wordt niet beperkt tot één woordt om de verschillende relaties in het leven uit te drukken zoals andere talen als Engels, Nederlands en Sranan Tongo.

Er zijn tenminste vier Griekse termen die gebruikt worden om relaties te omschrijven:

- a. **Eros** William Barclay schrijft in More New Testament Words dat eros liefde is op het fysieke niveau. Het wordt gebruikt om te verwijzen naar zowel sexuele aantrekkingskracht als zaken als intens en fanatiek patriotisme.
- b. **Storge** Dit verwijst naar de liefde voor familie. Het is de persoonlijke loyaliteit en wederzijds toewijding binnen een sociaal structuur van familietype.
- c. **Philia** Het is de warme persoonlijke vriendschap, de diepe genegenheid tussen twee of meer – personen. Zoals de Vader en de Zoon in Joh 5:20.
- d. **Agapè** Het is echter een totaal verschillende dimensie van liefde. Het is meer de kwaliteit van de persoon dan een ander soort liefde. Het is een principe waarmee men het leven ordent – of waarmee het leven geordend wordt. Aan dit alles ontleen de relaties in het leven hun karakter. In het Christendom is agapè een matrix voor alle andere relaties.

1. De dynamiek van liefde

John Wesley's theologische en godsdienstige bijdrage aan het Christendom was geen nieuw dogma maar een werkelijke geestelijke levenskracht.

De Liefde stond centraal in John Wesley's boodschap daarom schreef hij:

“Het zou goed zijn als u zich grondig bewust was van dit: De hemel der hemelen is liefde. Er is niets hoger in de godsdienst, er is, in feite, niets anders; als u zoekt naar iets dat meer is dan de liefde, dan ziet u aan het doel voorbij, dan verlaat u de koninklijke weg, en wanneer u anderen vraagt: Heeft u deze of gene zegen ontvangen? En u bedoelt daarmee iets anders dan meer liefde, dan bedoelt u het verkeerd, dan leidt u ze van de weg af en zet ze op een vals spoor. Laat het dus voor u vaststaan dat vanaf het moment dat God u gereinigt heeft van alle zonde, u naar niets meer moogt streven dan naar meer

van die liefde zoals beschreven in 1 Corinthe 13. U kunt niet verder gaan dan dit, totdat u in Abrahams schoot gedragen wordt.

(Works, XI, "Een duidelijke verklaring .....", blz. 430)

Dynamiek karakteriseert de persoonlijke relaties tussen personen.

De dynamiek van de persoonlijke relatie is liefde. Liefde is de kwaliteit van de relaties tussen personen. Liefde kan alleen bestaan in vrijheid. Ze kan niet worden afgedwongen.

Liefde karakteriseert heiligheid zoals die door de nieuwtestamentische schrijvers ons dat presenteren.

2. Implicaties van een theologie van liefde

1. ***Liefde gaat dieper dan het gebruikelijke begrip van liefde.*** Het moet scherp onderscheiden worden van al die romantische, zachte, erotische, paternalistische, tolerante, emotionale bijbetekenissen.
2. ***Liefde betreft ons bij ethiek.*** Als heiligheid door liefde gekarakteriseerd wordt, is het dus ethisch gestructureerd. Heiligheid is ethisch relevant en liefde ligt in haar hart.
3. ***Liefde is een louter persoonlijke zaak.*** Haar volle betekenis is beperkt tot "personen". Liefde vereist een dynamisch begrip van persoonlijkheid.
4. ***Liefde is geluk.*** Geluk is niet een emotionele prikkeling maar een harmonie van het gehele "zelf". Liefde is gezondheid, levendigheid, heelheid; het einde van disharmonie, geprikkeldheid en ontwichtheid. Liefde gaat recht naar het hart van de persoonlijke relaties en eist de juiste grond voor gemeenschap.
5. ***Liefde is nooit oppervlakkig.*** Ze scheidt hoofdzaken van bijzaken en streeft in haar ijver waarachtige gemeenschap te scheppen en te bewaren.
6. ***Liefde "verstevigt" de ziel.*** Friedrich Nietzsche dacht dat liefde de "slavenmoraal" was – dat zwakke, waardeloze mensen hun zwakte rechtvaardigden en verheerlijkten door het liefde te noemen.
7. ***Liefde is creatief.*** Schepping te midden van de spanningen en de conflicten van het leven is de essentie van het soort liefde waarover de Bijbel en John Wesley spreken. Liefde die vrede nodig heeft om te groeien is geen bijbelse liefde. Een gemeenschap waar er geen meningverschil is wordt gedomineerd door één persoon of iets dat niet bestaat. De meest levendige en gelukkige gemeenschappen zijn die waarin iedereen vrij is – maar ieder ander respectend, hoewel de ideeën hemelsbreed van elkaar verschillen.

In het essentiële gebondenheid – in het niet essentiële vrijheid en in alles liefde.

8. **Liefde is naar buiten reiken.** Ze vernietigt de onverschilligheid, vereenzaming, de trots die de gemeenschap afsnijdt, patiïschappen, gereserveerdheid, buitensluiting. Heiligheid is eigen identiteit; ***liefde is zichzelf in anderen verliezen.*** Heiligheid is heelheid; ***liefde is die heelheid delen.***
9. **Liefde is psychologisch georiënteerd.** Dat wil zeggen, wanneer er van liefde sprake is, de acties en reacties van het bewuste menselijke leven wordt bedoeld. Ze wordt gezien als menselijke driften, gedachten, vooroordelen, gewoonten, cultuur, intelligentie, geestelijke krarakteristieken, erfelijke aanleg, aard, gezondheid, persoonlijkheid, menselijke accenten en aanpassingen, en in reactie op anderen. Het is in vreugde, zorg, spanning, lijden, macht, frustraties, stemmingen, gedragswijzen – dezen en al het andere dat te maken heeft met het geheel dat leven is – dat liefde moet worden beschouwd.

Antwoord van John Wesley op de vraag “Wie is een christen?”

Boven alles, zich herinnerend dat God liefde is, wordt hij (de christen) gevormd naar dezelfde gelijkenis. Hij is vol van liefde tot zijn naaste, van universele liefde, niet begrensd tot één gezindte of partij, niet beperkt tot hen die dezelfde mening hebben als hij of dezelfde uitwendige vormen van aanbidding, of hen die bloedverwanten zijn of hem aanbevolen vanwege hun nabijheid. Noch heeft hij alleen hen lief die hem liefhebben of die hem sympathiek geworden zijn door vertrouwelijkheid of bekendheid. Maar zijn liefde lijkt op die van Hem wiens “barmhartigheid is over al zijn werken” (Ps. 145:9). Ze zweeft hoog boven al die schrale buurten, burens en vreemden, vrienden en vijanden omarmend – ja, niet alleen de goeden en zachtmoedigen, maar ook de weerbarstigen, kwaden, en ondankbaren.

Zijn liefde, zowel ten opzichte van hen als van de gehele mensheid, is in zichzelf gul en belangeloos, voortkomende uit geen enkel zicht op voordeel voor zichzelf, geen profijt of lof – nee, zelf niet het genoeg van liefhebben zelf. Dat is dochter, niet de moeder, van zijn genegenheid.

Vanuit ervaring weet hij dat sociale liefde, als dat betekent liefde tot de naaste, totaal verschillend is van eigenliefde, zelfs die van het meest toelaatbare soort – evenzo verschillend als de objecten waar ze op gericht zijn. En toch is het zeker, dat, als ze goed geleid worden, elk de ander zal versterken tot ze samengaan om nooit meer gescheiden te worden.

En deze universele, belangloze liefde is de bron van alle goede genegenheden. Haar vruchten zijn zachtmoedigheid, lieflijkheid, zachtheid, humaniteit, hoffelijkheid en vriendelijkheid. Ze laat een christen zich verheugen in de deugden van allen en deelnemen in hun vreugde op hetzelfde moment dat hij sympatiseert met hun lijden en bewogen is met hun ziekten. Ze scheidt matigheid, minzaamheid, voorzichtigheid, samen met kalmte en gelijkmatigheid van humeur. Ze is de moeder van gulheid, openheid en openhartigheid, vrij van jaloezie en verdachtmaking. Ze baart oprechtheid, en gewilligheid om te geloven en te hopen al wat goed en vriendelijk is van ieder mens, en onoverwinnelijk geduld, nooit overwonnen door het kwade, maar het kwade overwinnende door het goede.

Dit is het ongekunstelde, naakte portret van een christen. Maar wees niet bevooroordeeld vanwege zijn naam. Vergeef zijn eigenaardige meningen en (wat u denkt) bijgelovige wijzen van aanbidding. Dat zijn slechts onbelangrijke omstandigheden, die niet door het voorhansel der liefde binnentreden en kijken naar het wezen – zijn humeur, zijn heiligheid, zijn vreugde. (Letters, II, 376-380)